

Aastaaruanne 2017

Raamatukogu nimi: Tapa Linnaraamatukogu struktuuriüksus Jänedal raamatukogu

<http://janeda.tapa.lib.ee/>

Elanike arv: 453

1. Põhilised tegevussuunad

2017. aasta möödus raamatukogus teiselt, oli huvitavaid kohtumisi ja näitusi. Suuremaid elamusi pakkusid Fenno-Ugria Asutuse näitus „Veelinnurahvas“ ja selle juurde kuulunud Jaak Prozese loeng, kirjanik Juhani Püttsepa kohtumine õpilastega, kunstniku ja poetessi Kai-Mai Olbri akvarellide näitus ja luuleõhtu. Arlet Palmiste suurprojekt Raimond Kaugverist - loeng ja teatrietendus Jänedal rikastasid ka raamatukogu elu. Oli üllatavaid väljapanekuid ja südamlikke kohtumisi meie kandi inimestega, jätkus koostöö kohalike ühenduste ja asutustega. Häid tööalaseid ideid pakkusid mitmed koolitused ja kogemustuurid.

Kuna Jänedal ühest kultuurielu juhti ei ole, siis korraldavad üritusi ka Jänedal Külaelu Arendamise Selts ja Jänedal Muuseum. Kõikidesse külaüritustesse on ka raamatukogu oma panuse andnud.

Laste ja noorte kultuuriaasta raames toimus Jänedal ja Lehtse raamatukogu ühise ettevõtmisena kohtumine kirjanik Juhani Püttsepa. Sügisene ettelugemispäev lasteaialastega oli inspireeritud selle aasta tunnuslausel „Mina ka!“. Jänedal Kooli 4. klassi õpilased osalesid üleriigilisel ettelugemisvõistlusel.

2. Juhtimine

2.1 Raamatukogudevõrgu struktuur ja nõukogud

Jänedal raamatukogu on Tapa Linnaraamatukogu harukogu, mis teenindab peamiselt Jänedal piirkonda, kuid lugejate hulgas on ka mitmeid naabervaldade elanikke. Asukoht küla keskusel on sobiv ning üle 10 aasta samasugusena püsinud lahtiolekuajad on kujunenud lugejatele harjumuspärasteks. Raamatukogu on avatud esmaspäevast neljapäevani kl 10–18. Reede on sisetööpäev, vajadusel töötan sel ajal Tapa raamatukogus, kuid üha enam on see päev jäänud Jänedal näituste vahetamiseks ning ürituste ettevalmistamiseks. Puhkuse ajal (juulis) on raamatukogu suletud.

Raamatukogu nõukogu toimib ja selle tegevust koordineerib Tapa linnaraamatukogu.

Raamatukogu kvaliteedihindamiseni pole veel jõudnud, kuid plaanin sellega tegeleda edaspidi, kui aruanded on valminud ning sealt saadud ettekujutus raamatukogu toimimisest taustaks olemas.

2.2 Eelarve

Põhieelarve	Seisuga 31.12.16. €	Seisuga 31.12.17 €	Muutus %
Eelarve kokku			
Personalikulu			
Komplekteerimiskulu			
sh KOV-ilt			
sh riigilt			
Infotehnoloogiakulu			
Täienduskoolituseks			
Üritusteks, näitusteks			
*			
*			

2.3 Projektid

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus
Kohtumine Juhani Püttsepaga (Kultuurkapital)			

Kultuurkapitali Lääne-Virumaa ekspertgrupi jagatud toetus on olnud määrava tähtsusega, ilma selleta poleks projekt teostunud. Selle projekti suurimaks väärtuseks oli see, et lapsed külastasid ettevalmistuste käigus raamatukogu, lugesid rohkem, süvenesid raamatutesse, et osaleda viktoriinis ning said tuttavaks väga huvitava ja karismaatilise kirjanikuga. J. Püttsepa raamatud on õpilaste hulgas jätkuvalt päris populaarsed.

2.4 . Personali koosseis, juhtimine ja areng

Töötab üks täiskohaga raamatukoguhoidja, kellel on lisaks 0,3 koristajakohta.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest:

Koolituse teema	Korraldaja	Osalejate arv
Eesti ulmekirjandus, mis elukas see on? 2 t	LVKRRK	1
Kirjastamise üldisest seisust ja Tänapäeva kirjastuse tegemistest. 2 t	LVKRRK	1
Kuidas kasutada ruumi, kui ruumi ei ole? 2 t	LVKRRK	1
Põhjamaade kirjandus. LR 60 2 t	LVKRRK	1
Ülevaade uuemast noortekirjandusest. 2 t	LVKRRK	1
Noored ja raamatukogu. 4 t	LVKRRK	1
Õppereis Tallinna. 6 t	LVKRRK	1
Sissejuhatus biblioteraapiasse. Kasutamise võimalused ja võtted. 6 t	LVKRRK	1
Raamatukogutöö kvaliteedi hindamise mudel. 1 t	LVKRRK	1
Raamatukoguhoidja päev 4 t	LVKRRK	1
Infoturbe teadlikkuse tõstmise koolitus 4 t	TTÜ	1

Lisaks neile koolitustele osalesin Lastekirjanduse kogemustuuridel aprillis Võrumaa Keskraamatukogus ja septembris Lääne-Viru KRRK-s.

Täiendkoolitused on olnud erinevatest valdkondadest ja vajalikud. Väga palju abi on olnud kirjanduse ülevaadetest ning noortetemaatikaga seotud koolitustest, neid teadmisi ja nippe olen otse üle võtnud ja kasutanud laste raamatukogutundides. Võib-olla läks biblioteraapia koolitus natuke liiga spetsiifiliseks, ootasin pigem soovitusi, missuguseid tekste just eakatele inimestele ettelugemiseks valida ja kuidas nende usaldus võita. Väga kasulik on külastada teisi raamatukogusid, tekib võrdlusmoment oma töökohaga ning otsene kontakt inimestega nende harjumuspärasel keskkonnas.

LISA 1 lk 10

2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

LISA 2 lk 10

2.4.4 Erialahariduse omandamine

Ei omanda praegu.

2.4.5 Töötajate tunnustamine

Tapa Vallavalitsuse tänukiri Jäneda külaelu edendamise eest, Jäneda Kooli tänukiri ürituste läbiviimise eest, kultuuriministeeriumi tänukiri aktiivse kultuuri ja lugemist väärtustava tegevuse eest.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine. Haldustegevuse üldiseloostus. Raamatukogu ruumid ja asukoht

Raamatukogu asub muinsuskaitsealuse maja esimesel korrusel. Avalikus kasutuses oleva raamatukoguruumi üldine seisukord on hea, parandamist vajaksid aknad. 2017. ja 2018. a vahetumise ajale jäi kardinapuude ja kardinade tellimine ja paigaldamine. Ka näituseala uuendamine valmib lõplikult 2018. a alguses.

Sel aastal saime soojemal perioodil suvise lugemisnurgana ja mitmete ürituste jaoks kasutada 2016. a sügisel renoveeritud õueterrassi.

LISA 3 lk 10

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele

Kergema liikumispuudega inimesed saavad raamatukogusse maja kõrvaluksest käsipuuga varustatud treppi pidi, juurdepääs ratastooliga puudub.

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

Raamatukogus on juhtmega internet ja kogu majas levib Wi-Fi võrk. Lugejaarvutis on Estobuntu 14.04 ja tööarvutis Windows 10 operatsioonisüsteem, mõlemad paigaldatud 2012. a Internetiühenduse teenusepakkujaks on Telia, ühendus on enamasti kiire ja toimib probleemideta.

3. Kogud

Fondi komplekteerib Tapa linnaraamatukogu komplekteerija Mae Mitt, lähtudes kogu valla ühtsest komplekteerimiskavast ja arvestades piirkondade eripärasid ning lugejate soove. Raamatute kirjed ja eeltötlused valmivad samuti Tapal.

3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

Komplekteerimine toimub uudiskirjanduse osas jooksvalt, aga kulude kokkuhoiu eesmärgil on arvestatav osa järelkomplekteerimisel. Suure osa kokkuhoiust annab ka vallasisene RVL, mille osakaal aina kasvab (vt 4.3). Ka kohalike elanike endi poolt raamatukogusse annetatud raamatute arv on tõusnud. Üks eriline annetus oli puslede näol. Puslesid oli üle 20 komplekti ja neid sai jagada ka teistele raamatukogudele, koolile ja lasteaiale. Annetatud raamatud lähevad raamatukogu sama eksemplari välja vahetamiseks, arvelevõtmiseks või vahetusriiulisse koridoris, osad paratamatult ka vanapaberikonteinerisse. Annetuste osas täienes fond 44 raamatu võrra (+4 vrd 2016).

Komplekteerimissummad võiksid muidugi suuremad olla, kuid kuna piirkonna elanike arv kahaneb (-8 vrd 2016), siis kahjuks seega ka eraldatavad summad. Puudu on värskelt ilmunud menukitest ning ajakirjanduses enam kajastatud raamatutest. Järelkomplekteerimine seda eriti ei leevenda, sest pidevalt tekivad uued nõudlused.

Laenutuste TOP 10

Raamatud:

- Irdabieliu (Tohvri, E.)
- Valgus ookeanide vahel (Stedman, M. L.)
- Sa pead suudlema Silvat (Rohelend, B.)
- Litsid II (Sander, M.)
- Kevade (Luts, O.)
- Päikesetorm (Larsson, A.)
- Õhtukool (Daugherty, C. J.)
- Äri ja armastus (Tohvri, E.)
- Veresüü (Larsson, A.)
- Raudrästiku aeg (Hargla, I.)

Perioodika:

Postimees
 Öhtuleht
 Virumaa Teataja
 Maaleht
 Eesti Ekspress
 Naisteleht
 Tiiu
 Kodukiri
 Kodutohter
 Eesti Naine

Seega on ilukirjanduse laenutuste edetabeli 10-st raamatust kuue autoriks Eesti kirjanik. Endiselt on autoritest populaarseim Erik Tohvri ning žanrilt krimikirjandus.

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

Sel aastal saabus raamatukogusse kokku 292 teavikut (-2 vrd 2016), neist oste 248 (-6 vrd 2016) ja annetusi 44 (+4 vrd 2016). Seega on üsna stabiilne seis võrreldes 2016. aastaga, kuid sõltuvalt piirkonna elanike arvu kahanemisest saame uudiskirjandust siiski üha vähem võrreldes varasemate aastatega.

Lugejate arvust moodustavad lapsed ja noored 32%. Küllastuste koguarvust on lasteküllastusi veidi üle 26%. Ainult lastele mõeldud kirjandus moodustas 41, 8% fondi saabunud kirjanduse koguarvust. Kojulaenutuste koguarvust (sh perioodika, mida laenutavad vaid täiskasvanud) moodustavad laste laenutused veidi üle 15%, kuid kohallaenutuste lõviosa on siiski lastelaenutustel. Kogusse saabunud teavikutest moodustas ilu- ja lastekirjandus 75%, sh ka täiskasvanute ilukirjandus. Kojulaenutustes oli nende osa 58%.

Kuna RVL-is liigub peamiselt täiskasvanute ilukirjandus, siis see suurendab selle liigi osa laenutuste koguarvust.

E-raamatuid ei ole tellinud, selleks puudub sobilik laenutuskeskkond.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Kogus käib 6 nimetust ajalehti ja 9 nimetust ajakirju (sh üks ajakiri eraisiku annetusena). Maha kandsin 85 perioodika aastakäiku. Ajakirjade soove on erinevaid, praegune valik kõiki ei rahulda, kuid rohkem juurde osta ei ole võimalik.

3.1.3 Auviste komplekteerimine

Fondis on 4 eksemplari auviseid.

3.2 Inventuurid, mahakandmised

Viimane inventuur toimus 2010. aastal. Sel aastal kandsin maha 465 eksemplari raamatuid (neist 409 ilukirjandus) ja 85 perioodika aastakäiku. Seega kustutasin fondist rohkem, kui juurde saabus (465 vs 292), kuid ruumipuuduse tõttu tuleb sellega jätkata. Kogude ringlus on 0,72, mis tähendab, et mahakandmistega/fondi korrastamisega pean regulaarsemalt tegelema.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Lugejateeninduse osas erilisi muudatusi sel aastal ei ole olnud. Enim kasutatakse laenutusteenust, pikendamisel kasutavad nooremad varasemast veidi enam e-teenust, kuid vanemad inimesed helistavad või tulevad ise kohale. RIKSWEB-i kasutatakse samuti vähe, vaid 9 korda. Ka päringute osakaal, mis tehakse telefonitsi, on päris suur.

Viimane lugejate rahuloluküsitlus toimus 2015. aastal ja seal tehtud ettepanekuid oleme arvestanud.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine.

Lugejaarvuti on heas korras, operatsioonisüsteemiga Estobuntu 14.04, paigaldatud 2012. aastal.

AIP-i kasutamine väheneb järjepidevalt. Sel aastal oli kasutuskordi 104 (-33 vrd 2016). Kasutajateks oli 15 lugejat (nende hulgas peamiselt 3-4 sama inimest) ja 5 võõrast inimest. Üha enam omab tähtsust ID-kaardi lugeja.

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused.

Raamatu-kogu	Lugejad 2016	Lugejad 2017	Muutus (+/-)
Jäeneda rk	201	193	-8

Laste ja täiskasvanute suhe lugejate arvu hulgas on jäänud peaaegu samaks. Laste osakaal lugejate arvust on 32%. Täiskasvanute hulgas moodustavad enamuse töötajad, nende järel pensionärid. Lugejate arv ei ole õnneks kahanenud kiiremini kui elanike arv. Lugejate hõlve on 42,6.

Raamatu-kogu	Külastused 2016	Külastused 2017	Muutus (+/-)	Virtuaal-külast. 2016	Virtuaal-külast. 2017	Muutus (+/-)
Jäeneda raamatukogu	6066	5567	-499	16	9	-7

Raamatu-kogu	Laenut-d 2016	Laenut-d 2017	Muutus (+/-)	Päringud 2016	Päringud 2017	Muutus (+/-)
Jäeneda raamatukogu	8525	8197	-328	92	76	-16

Kuigi raamatukogu ürituste, näituste ja väljapanekute arv tõuseb, siis külastuste ja laenutuste arv on kahanenud. Kuid kui võrrelda viimast kolme aastat, siis on näha, et 2016. a oli suur tõusuaasta. See aastane kõikumine tuleneb just laste külastuste ja laenutuste arvelt. Näiteks on külastuste arv 2015. aastaga võrreldes on kasvanud 975 korra võrra, muud näitajad on pisut langenud.

Infopäringud

Infopäringuid olen registreerinud järjepidevalt, sel aastal 76. Enamus on teemapäringud, mis laekuvad telefonitsi inimestelt, kellel puudub kodus internetiühendus või ei ole nad arvutikasutajad. Ülejäänud leiavad ilmselt info ise üles. Huvitavamad päringud olid sellised: milline on Aegviidu – Nelijärve piirkonna kuvand; millised on erinevad kaasaegse köögi lahendused; mis tähtkujudest on perekond Sõnajala liikmed; millisel laulupeol esines Urmas Sisask šamaanitrummiga jmt.

4.3 RVL teenindus

Välja

Aasta	Välis-RVL	Sise-RVL	Kokku
2016	1	53	54
2017	3	86	89

Sisse

Aasta	Välis-RVL	Sise-RVL	Kokku
2016	9	839	848
2017	3	1092	1095

RVL-i põhiosa moodustab ilukirjandus, on koolilugemise topelteksemplaride, aga ka täiskasvanute ilukirjanduse vajadus ja neid leidub Tapa raamatukogus lihtsalt rohkem. Eriti küsitakse Eesti autorite teoseid ja välismaiseid lemberomaane. Aeg-ajalt vajatakse uuemat ja erilisemat

teadmiskirjandust, mida on vaid üks eksemplar Tapal. Ka väljapanekute esinduslikumaid ja lasteürituste teemaraamatuid tellin Tapalt. RVL ei koosne ainult konkreetsete lugejate tellimustest, aeg-ajalt valin korraga suurema hulga raamatuid ise Tapa või Lehtse raamatukogust oma lugejate eelistusi teades.

Raamatud ringlevad valla bussiga, sotsiaaltöötaja ning raamatukoguhoidjate endi vahendusel. Välis-RVL liikus ühe korra postiteenust kasutades, enamasti aga käest kätte ja isiklike kontaktide kaudu.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

Laste- ja noorte laenutusi oli sel aastal vähem kui eelmisel, kuid kolme aasta lõikes ei erine eriti 2015. aastast. Lihtsalt 2016. aastal oli rohkem sellesse aastasse jäävate eriliste sündmuste tähistamisi õpilastega (raamatukogu juubel, Jäneda Kooli kunstinädala osaline tähistamine raamatukogus jm). Lastest lugejate arv on jäänud samaks – 62. Algklassidele on suunatud rohkem raamatukoguüritusi kui vanematele astmetele, seega on nende külastuste ja laenutuste osakaal suurem. Vanemad klassid käivad pigem teematundides – kirjandusülevaated seiklus- või noortekirjandusest, ajaloost jms. Kahjuks kasutavad vanemad klassid ka vähe RIKSWEB-i teenuseid, pean neile seda regulaarsemalt tutvustama.

4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine

Ilu- ja lastekirjandust lisandus fondi 220 eksemplari, mis on võrreldav eelmise aastaga. Sellest ainult lastele ja noortele 122 eks. Arvan, et lastele ja noortele on raamatuid piisavalt arvestades nende huvi ja laenutuste arvu (vt 3.1.1). Vanemate astmete õpilased loevad ka täiskasvanukirjandust ning üha enam nutiseadmetest. Mahakantud raamatute hulgas oli 409 eksemplari ilu- ja lastekirjandust, enamus neist lagunenud ja vananenud täiskasvanukirjandus.

4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine

Rmtk	Lug-d 2016	Lug-d 2017	Muutus (+/-)	Külast-d 2016	Külast-d 2017	Muutus (+/-)	Laenut 2016	Laenut 2017	Muutus (+/-)
Jäneda raamatu- kogu	62	62	0	1803	1460	-343	1460	1141	-319

4.4.3 Laste-ja noorteteenindus s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine

Laste esimene raamatukogukülastus toimub enamasti koos lasteaiarühmaga, kas siis lühemal või pikemal raamatukoguüritusel. Lasteaia pikemad külastused toimuvad enamasti raamatukogupäevade paiku. Esimene klass alustab septembris raamatukogumänguga ning tavaliselt on algklassidel vähemalt üks (tihti ka rohkem) külastus õppeveerandis. Just 1. klassi õpilased on need, kes hiljem kogu õppeaasta vältel, rohkem ka oma algatusel, raamatukogu külastavad. Keskmised ja vanemad klassid nii tihti ühiselt ei käi, kuid lõpuklassil on alati traditsiooniline „hüvastijätutund“ maikuus. Traditsiooniks on kujunenud ka kevadine ühisüritus Lehtse raamatukoguga, kus kummagi kooli õpilastele tuleb külla üks Eesti lastekirjanik. Laste koolilugemise ja raamatukoguürituste teemad arutame õpetajatega koos läbi, ürituse või teematunni lõpus on soovitatav (või õpetaja poolt kohustuslik) raamatuid koju laenutada ning nii kujunebki teatud osa nende lugemisharjumustest.

Praegusel ajal suudetakse perele koju osta rohkem raamatuid, kui 10-15 aastat tagasi, ka see mõjutab raamatukogu külastuste ja laenutuste arvu.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused: ülevaade, millised olid põhiteemad ja millised suuremad üritused. LISA 4 lk 10

Laste- ja noorteürituste hulk sõltub antud aasta tähtsündmustest kohalikul tasandil ning sellest, kui vahelduseks teeme kooliga koos üritusi ka meie majas. Sel aastal oli 20 laste- ja noorteüritust. Laste- ja noorteaasta peäritusena (koostöö Lehtse raamatukoguga) toimus aprillis kohtumine kirjanik Juhani Püttsepaga. Ettevalmistus selleks algas juba paar kuud varem, mil tegime projekti Kultuurkapitalile, tutvustasime kirjanikku ning tema loomingut ning suunasime õpetajatega lapsi

raamatuid lugema. Kirjanik ise koostas õpilastele küsimustiku oma raamatute kohta ning kohtumisel said õpilased auhinnaraamatuid. Kohtumine kujunes väga vahvaks ja meeldejäävaks ning haaras igas vanuses lapsi.

Laste- ja noorteaasta tunnuslausel „Mina ka!“ oli inspireeritud ettelugemispäev lasteaialastega. Ettevalmistuste käigus jõudsin lõpuks lehmade teemani ning tunni sisuks olid erinevad lood lehmadest, kes tegelesid millegi ebatavalisega: pürgisid kõrgustesse – puu otsa ja taevasse midagi uut avastama. Seepärast rääkisimegi julgusest unistada ja proovida erinevaid asju, mängisime mängu ja imetlesime kunstnik Piret Mildebergi joonistatud lehmasid.

Juba mitmendat aastat osaleme Põhjamaade raamatukogunädala ettelugemishommikul. Meil on juba kindlaks kujunenud koht – lossi pööning, kus hämarus ja väike kõhedus käivad asja juurde. Seekord toimus kaks lugemishommikut, teine neist lossi jahitoas. Keskendusime Soome Vabariigi 100-ndale sünnipäevale. Elevust tekitas temaatiline ristsõna, mille lahendamise käigus sõime lagritsat ja pumpernikleid ning õppisime Soome keelt.

4. kl õpilastele meeldis allikate teematund, mis algselt pidi toimuma matkana, kuid halbade sügisilmade tõttu viisime selle lõpuks läbi siiski raamatukogus, aga ehtsa allikavee ja jõhvikatega.

Metsaasukatele ja aialindudele ning lumele keskendusime talviste teematundidega 1., 2. ja 4. klassi õpilastega. Vähetuntud teadmised lumest ja lumehelvestest tekitasid lastes päris suurt põnevust.

Sel aastal sain lasteüritusteks kasutada raamatukoguterrassi. Kevadel toimus seal 4. ja 6. klassi looduspiltide meisterdamise tund, kus kasutasimegi selliseid materjale, mis siseruumi poleks sobinud. Halva ilma tõttu pidi aga nii mõnigi üritus terrassilt tuppa üle kolima. Suvel said lapsed seal keksu mängida.

Vanematele klassidele suunatud üritustest tõstan esile Fenno-Ugria Asutuse rändnäituse „Veelinnurahvas“ ning Jaak Prozese loengu „Soome-ugri rahvastest – keelest ja meelest“.

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Osutan koduteenindust ühele liikumispuudega lugejale. Olen ka nägemispuudega inimesele pakkunud võimalust laenutada audioraamatuid, kuid edutult. Suurem osa liikumispuudega inimestest kasutavad raamatukogu teenust sugulaste või sotsiaaltöötaja vahendusel.

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus	9	9	1

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv
0	0	0

Meie piirkonnas haiglaid ja hooldekodusid ei ole.

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond.

4.6.1 kohalikul

4.6.2 riiklikul

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil.

Raamatukogu peamised koostööpartnerid kohalikul tasandil on Jäneda Kool, MTÜ Jäneda Muuseum, MTÜ Jäneda Külaelu Arendamise Selts, Jäneda seenioride klubi „Kõrvelill“, MTÜ Loometöö, Jäneda Mõis OÜ ja Tapa Kultuurikoda.

Jäneda Kooliga teeme koostööd lasteürituste läbiviimisel, algatusi tuleb mõlemapoolselt (vt. 4.4.3 ja 4.4.4).

Jäneda muuseumiga koos oleme toonud näitusi raamatukogusse ja mujale lossi ruumidesse. Nii said teoks Kai-Mai Olbri maalinäitus „Akvarellide tappev tabamatus“ koos väga emotsionaalse luuleõhtuga ning näitus „Teerajaja Eduard Taska: 100 aastat professionaalset nahakunsti Eestis“.

Samuti on raamatukogu alati panustanud suvistesse „Avatud mõisate“ külastusmängu. Paljud tegemised on muuseumiga omavahel nii läbi põimunud, et kummagi otsest panust on raske hinnata. Jäned muuseumi materjalidest loetu ja uuritu põhjal olen teinud meie majas ekskursioone.

Jäned Külaelu Arendamise Selts korraldab igal aastal heategevuslikku Papa Krimmi koogikohvikut ning selle ürituse reklaam ja läbiviimine toimub suuresti raamatukogu kaasabil. Teistelgi külaseltsi üritustel pean raamatukogu kaasalöömist vajalikuks. Kuna raamatukogu on küla suhtluse keskseid kohti, siis koondab ta osaliselt seltsi tegevusi.

Jäned seenioride klubi „Kõrvelill“ käib koos iga nädal ning ühiseid tegevusi ning üritusi on meil mitmeid. Kevadel toimus väga südamluk luuletund Kairi Krooni ja mandoliiniansambliga. Selle aasta üks erilisemaid näitusi, „Lumivalged mälestused, õrn härmatis ehteks“, mis koosnes sajandivanusest naiste käsitööst (sh peen aluspesu ja teenijapõlled), oli „Kõrvelille“ liikme vahendatud. Sügisel tähistas oma juubelit näitusega „Mustrid ja lõimed“ Lehtse käsitööseltsingu vedaja Evi-Maie Toomla. Kuna tema noorusajad möödusid Jänedal, siis tulid näituse avamisele paljud siinsed sõbrad ja tuttavad ning sellest kujunes üks aasta rõõmsamaid ja toredamaid üritusi täiskasvanutele. Täiskasvanud õppija nädala ürituse toimumise taga oli samuti „Kõrvelill“, kes koos valla haridusspetsialistiga aitasid läbi viia „MTÜ Seenior“ juhataja Anu Jonuksi mälu treeningut.

Koostöös MTÜ-ga „Loometöö“ toimus juunikuus Kristina Rajando loeng ja praktiline õppus „Minu ornamentaalne“. Iga-aastane ülevaatenäitus „Loometöö“ talviste kursuste lõputöödest oli ka tänava suvel raamatukogus. Näitus nimega „Linna- ja maarahva moodi“ kestis juunist augusti lõpuni ning sisaldas sajandivanuste näidiste eeskujul valminud rõivaid.

Väga huvitav kokkupuude oli tänava Aravete kandis elava kohaliku elu eestvedaja Arlet Palmistega, kes aitas lavale tuua Piibe Teatri suveetenduse „Mees raamatust“ Jäned Pullitaliteatris. Etendus rääkis Raimond Kaugveri elust. Sellele eelnes kirjanikku ja tema loomingut tutvustav õhtu raamatukogus, kus tegime ettepaneku panna teatri kohvikusse välja R. Kaugveri need raamatud, mis on heas korras ja meie valla raamatukogudele annetatud. Teatrikülastajad ostsid raamatuid ja annetasid ka lisaks raha raamatukogule. Tänu Tapa linnaraamatukogu komplekteerijale, teatrikülastajatele ja Arlet Palmistele saime hea kogemuse ning mõne uue raamatu Ave Bremse, Jänedal asuva Maamajanduse Infokeskuse spetsialist, tõi detsembrikuus meile Euroopa maaelu arengu võrgustiku fotonäituse „Pagulaste ja immigrantide integratsioon Euroopa Liidus“.

Aasta jooksul toimus meie maja saalis kaks rahvateatri etendust, mis olid päris publikurohked.

Üha enam toovad lugejad ja teised piirkonna elanikud raamatuannetusi ning pakuvad välja konkreetseid näitusi või ideid. See on väga tore ja näitab usaldust raamatukogu tegemiste vastu. Kokku oli sel aastal 37 üritust, neist 20 lastele. Näitusi ja väljapanekuid oli 22, neist lastele 9. Lastele mõeldud näitused ja väljapanekud on enamasti seotud üritustega, näiteks Aasta loomale ja -linnule, Põhjamaade kirjandusele, küllakutsutud või juubelit tähistavale kirjanikule pühendatud.

Riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil pidevaid koostöösuhteid pole kujunenud.

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.

Individuaalkoolitusi oli sel aastal 16 (+ 13 vrd 2016). Ilmselt eelistavad inimesed igatüki ise oma murega pöörduda, selliseid täiskasvanuile mõeldud teemasid, mis kõiki huvitaksid, pole jutuks võetud, kuigi sellisest võimalusest olen teada andnud. Rühmakoolitusi oli üks, see oli raamatukogumängu raames 1. klassile. Teatud mõttes oli rühmakoolitus ka Kristina Rajando loeng ornamentikast – „Minu ornamentaalne“ ja sellele järgnenud praktiline õppus. Varasemate aastate koolitused nutitelefoni, iPadi võimalustest ning netipanga kasutamisest pole täiskasvanute osas midagi muutnud, neid võimalusi ei kasutata või tehakse lähedaste abil. Olen aidanud mõnel eakal arvutis konkreetseid tegevusi teha, vahel sama asja korduvalt. E-lugeri vastu huvi ei tunta.

Kavatsen edaspidi rohkem tegeleda põhikooli keskmise ja vanema astmega, kes on raamatukogu e-teenustest võõrdumas.

TÕN-i raames toimus raamatukogus mälu treening, kus osales 17 inimest.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Raamatukogu teenuseid ja üritusi kajastatakse kodulehel tapa.lib.ee, samuti Tapa Linnaraamatukogu Facebooki lehel. Suurematest üritustest ja näitustest teavitatakse valla- ja maakonnalehe ning veebilehe kultuurikava.ee vahendusel. Suur osa reklaamist läheb kuulutustena maja-, küla- ja naaberasulate teadetetahvlitele. Suuremate ürituste puhul saadan lugejatele teateid meiliaadressidele, jagan teavet ka näost-näku kohtudes.

Jäned küla kogukonnaleht „Jäned loss“ on Facebookis avatud ka raamatukoguürituste reklaamimiseks. Sel aastal oli selleteemalisi postitusi 26. Facebooki teateid jagab valla teistele gruppidele ning vahel ka nupukestena maakonnalehes ajakirjanik Eva Klaas. Usun, et virtuaalkülastusi Jäned raamatukoguga seotud lehtedel ikka jagub, ainult et konkreetset meie raamatukogu vastu suunatud huvi on raske välja tuua.

4.9 Andmebaasid

Pean raamatukogukroonikat ja kogun materjale Jänedal toimunud kultuurisündmuste kohta. Püüan kogusse hankida uusi ning vanemaid koduloolisi teavikuid. Kodulehe tapa.lib.ee Jäned raamatukogu alajaotusest saab lugeda raamatukogu ajalugu, vaadata galeriid, leida infot tulevaste ürituste kohta, samuti on seal kontaktandmed ja lahtiolekuajad. Ka e-kataloog RIKSWEB annab lisaks statistilist ülevaadet raamatukogu tegevuste ning ürituste kohta. E-kataloog nutitelefonis on kasutatav nime all m-RIKS.

5. 2018. aasta tegevused

2018. aasta tegevuste läbivaks teemaks on Eesti Vabariik 100. Raamatukogu on ühinenud mõne kingituse projektiga nagu „Noorte kunst raamatukokku“ ja „Jutupeatuse“ ning „100 tundi ettelugemist Eesti Vabariigile“. Suvel tähistatakse Jäned Põllutöökooli 100. aastapäeva ning raamatukogu annab ka selle ürituse läbiviimiseks oma panuse.

Ootamas on mitmeid toredaid kohtumisi: praeguseks on eelkõikulepped lastekirjaniku Kadri Hinrikuse, luuletaja Veronika Kivisilla ja kultuuriajakirjaniku Margus Mikomägiga. Kindlasti lisandub häid külalisi aasta jooksul veelgi.

Mitmed raamatukogu lugejad on pakkunud välja ideid ja nimetanud oma tutvusringkonna inimesi, keda külla kutsuda, olen neile selle eest väga tänulik ja võtan seda kui usaldust ja koostöösoovi.

Jätkame ühiseid tegevusi Jäned Kooli, Jäned Külaelu Arendamise Seltsi, Jäned Muuseumi ja teistega.

Kindlasti tuleb rohkem tähelepanu pöörata fondi korrastamisele ja mahakandmistele, aga ka raamatukogu e-teenuste tutvustamisele.

Kuna elanike arv jätkab kahanemist, kahanevad ka mõned raamatukogu statistilised näitajad, kuid loodetavasti sisuline pool selle tõttu ei kannata, vaid muutub mitmekesisemaks.

Raamatukoguhoidja
Sirje Reinula

23. 01. 2018

LISA 1

Koolituste arv kokku	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituseks kulutatud
11	35	

LISA 2

Olen lossis ja raamatukogus läbi viinud mõned ekskursioonid.

LISA 3

Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2017)
Jäneda raamatukogu	Kardinapuud (2 tk) ja kardinad (5 tk) raamatukogu akendele
Jäneda raamatukogu	Näituseala remont ja uuendamine

LISA 4

Laste-ja noorteüritused

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Jäneda raamatukogu	Kelmid, rüütlid ja kangelased	4
	Hundikuu loomajutte	6
	Soome-ugri rahvastest - keelest ja meelest	35
	Kodused lood	12
	Juhani jutte	9
	Mustad linnud huntidega liugu laskmas	11
	Kohtumine lastekirjanik Juhani Püttsepaga	60
	Kui üldse lugeda, siis ...	11
	Alguses oli Jäneda	4
	Tasakaalukunst	10
	Looduses peab valitsema tasakaal	6
	Kunst raamatukokku	13
	Kõik on kõige targemad	7
	Ettelugemispäev „Mina ka!“	14
	Põhjamaade raamatukogunädal: lugemine hommikuhämaruses	7
	Põhjamaade raamatukogunädal: lugemine hommikuhämaruses	7
	Allikalkäijad	13
	Noortekirjandus – igav või huvitav?	11
	Lumised lood	14
	Tiivulised talvesõbrad	7
Kokku	20	261